

Magic of Letters

Projekt eTwinning w rozwijaniu sprawności pisania w języku angielskim w klasach 6–7

DOI: 10.47050/jows.2026.3.73-78

Pisanie w języku obcym może wykraczać poza szkolne ćwiczenia i stawać się autentycznym doświadczeniem komunikacyjnym. W artykule pokazano, jak w ramach projektu eTwinning „Magic of Letters” uczniowie klas 6 i 7 szkół podstawowych z Polski, Słowenii, Grecji i Włoch wymieniali ręcznie pisane listy. Autorka tekstu wskazuje, jak wykorzystać potencjał tego typu przedsięwzięć do rozwijania sprawności pisania, kompetencji międzykulturowych i motywacji do nauki języka angielskiego.

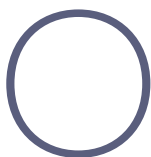
MONIKA WÓJTOWICZ

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Juliusza
Słowackiego w Myślenicach

MAGIC OF LETTERS – AN ETWINNING PROJECT AS A TOOL FOR DEVELOPING WRITING SKILLS IN ENGLISH IN GRADES 6-7 OF POLISH PRIMARY SCHOOL

The article presents the eTwinning project *Magic of Letters*, implemented in the 2025/2026 school year with students in grades 6 and 7 at a Polish primary school. The project was designed to develop learners' writing skills through authentic communication with penfriends from Slovenia, Greece, and Italy. The main activity involved the exchange of handwritten letters, accompanied by collaborative digital tasks such as creating a newspaper and a cookbook, and participating in online forum discussions and virtual meetings. The article describes the project stages and its educational value in relation to the development of writing skills, digital literacy, and student motivation. The findings suggest that eTwinning projects can integrate curriculum requirements with language use, providing learners with authentic communicative experiences and increasing their engagement in foreign language learning.

KEYWORDS: WRITING SKILLS, ETWINNING, ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE, PROJECT-BASED LEARNING, PRIMARY SCHOOL, AUTHENTIC COMMUNICATION

obecność języka angielskiego w życiu współczesnych uczniów sprawia, że jest on postrzegany jako narzędzie realnej komunikacji oraz dostępu do wiedzy i kultury. Młodzi ludzie mają z nim kontakt nie tylko w szkole, lecz także podczas korzystania z mediów społecznościowych, gier komputerowych, filmów czy zasobów internetowych. Paradoksalnie jednak szkolna edukacja językowa nie zawsze odzwierciedla autentyczne sytuacje komunikacyjne, z którymi uczniowie stykają się poza szkołą.

Jednym z wyzwań współczesnej dydaktyki języków obcych jest tworzenie takich warunków nauczania, które pozwolą uczniom używać języka w rzeczywistych sytuacjach komunikacyjnych. Szczególnie znaczenie ma to w przypadku rozwijania sprawności pisanie, która często ogranicza się do wykonywania ćwiczeń z podręcznika lub tworzenia tekstów przeznaczonych wyłącznie dla nauczyciela.

Interesującą odpowiedzią na to wyzwanie mogą być projekty międzynarodowe realizowane w ramach programu eTwinning. Stwarzają one uczniom okazję do wykorzystania języka obcego w autentycznej komunikacji z rówieśnikami z innych krajów, a jednocześnie sprzyjają integrowaniu treści podstawy programowej z rozwijaniem kompetencji cyfrowych, społecznych i międzykulturowych.

Artykuł przedstawia projekt eTwinning „Magic of Letters”, realizowany w roku szkolnym 2025/2026 z udziałem uczniów klas 6 i 7 szkoły podstawowej. Jego głównym celem było rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych w języku angielskim poprzez regularną wymianę ręcznie pisanych listów między uczniami z Polski, Słowenii, Grecji i Włoch.

„Magic of Letters” – założenia i realizacja projektu

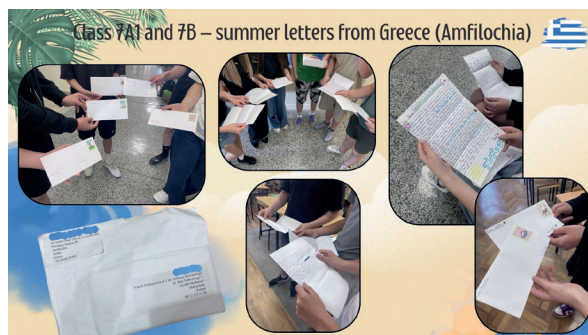
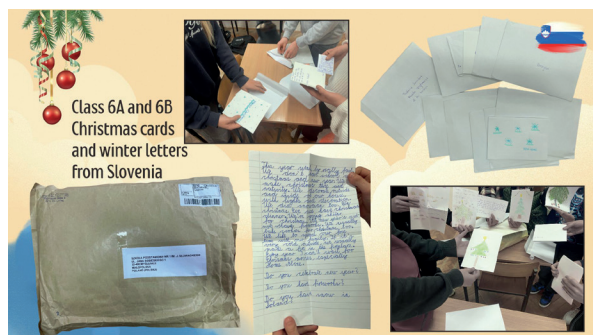
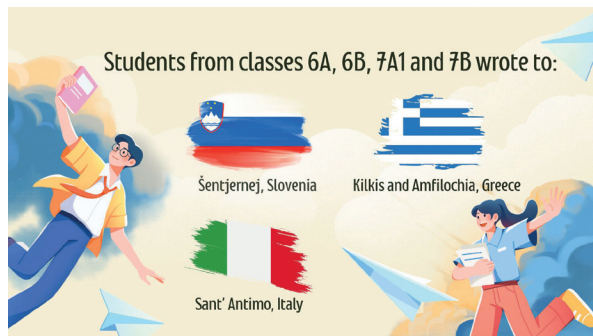
Projekt „Magic of Letters”, zarejestrowany na platformie ESEP (*European School Education Platform*) w ramach programu eTwinning, był realizowany od września 2025 do czerwca 2026 roku. W przedsięwzięcie zaangażowało się pięć szkół: jedna z Polski, jedna ze Słowenii, dwie z Grecji oraz jedna z Włoch. Łącznie uczestniczyło w nim 126 uczniów w wieku 12–14 lat, w tym 48 uczniów z klas 6 i 7 z Polski. Główną ideą projektu było połączenie tradycyjnej wymiany ręcznie pisanych listów z nowoczesnymi narzędziami cyfrowymi wspierającymi współpracę międzynarodową. Uczniowie komunikowali się przede wszystkim za pośrednictwem korespondencji listownej przesyłanej tradycyjną pocztą, natomiast działania dodatkowe realizowali z wykorzystaniem platformy TwinSpace oraz aplikacji internetowych, takich jak Canva, Padlet, AhaSlides, Wordwall, które wspierały współpracę oraz ułatwiały tworzenie materiałów cyfrowych.

Przed rozpoczęciem właściwych działań, we wrześniu 2025 roku, nauczyciele opracowali harmonogram i logo przedsięwzięcia, zebrali zgody od rodziców/opiekunów prawnych na udział uczniów w projekcie oraz podjęli w swoich szkołach inicjatywy dotyczące bezpieczeństwa w sieci i netykiety. Uczniowie przygotowali w Canvie plakaty informacyjne – indywidualnie, w parach lub małych grupach. Wypełnili także wraz z nauczycielami wstępne ankiety diagnostyczne w Google Forms.

Projekt podzielono na pięć etapów tematycznych: „Let’s get started”, „Winter magic”, „Our school life”, „My country” oraz „Let’s celebrate”. Pierwsze cztery etapy obejmowały wymianę listów, natomiast wszystkie pięć – realizację dodatkowych działań rozwijających kompetencje cyfrowe, społeczne i międzykulturowe uczniów.

Wśród wytworów uczniowskich znalazły się: prezentacje szkół i miejscowości wykonane w programach PowerPoint, Google Slides i Canva („Let’s get started”), międzynarodowa gazeta świąteczna „Magic of Letters – Christmas traditions” opracowana w Canvie („Winter magic”), Padlet zawierający informacje o szkolnym życiu uczniów, np. ich ulubionych miejscach w szkole i wydarzeniach szkolnych („Our school life”), cyfrowa książka kucharska „Cookbook – simple recipes” przygotowana w Canvie oraz jej wersja flipbook w Heyzine („My country”). Uczniowie stworzyli również quiz kulturowy „Guess the place” na platformie Wordwall („My country”) oraz uczestniczyli w spotkaniach online z rówieśnikami z krajów partnerskich – na TwinSpace („Winter magic” – spotkanie klasy 6 z uczniami z Kilkis w Grecji) i za pośrednictwem Google Meet („My country” – spotkanie klas 7 z uczniami z Włoch). Ponadto uczniowie klas 7 przygotowali prezentacje projektu dla klas, które wcześniej nie uczestniczyły w przedsięwzięciach eTwinning.

Wybrane etapy projektu „Magic of Letters” związane z wymianą listów

Źródło: opracowanie własne.

Dokumentacja projektu, materiały dydaktyczne oraz rezultaty wszystkich działań znalazły się w przestrzeni TwinSpace na platformie ESEP, która pełniła funkcję wspólnego środowiska współpracy wszystkich uczestników. Na zakończenie projektu uczniowie i nauczyciele podzielili się refleksjami dotyczącymi przebiegu współpracy – nauczyciele na TwinSpace, a uczniowie za pomocą chmury wyrazów przygotowanej w AhaSlides. Wszyscy uczestnicy wypełnili także ankiety ewaluacyjne w Google Forms podsumowujące całoroczną pracę.

Istotnym założeniem było powiązanie działań projektowych z zapisami w podstawie programowej, programem nauczania oraz wymaganiami edukacyjnymi z języka angielskiego. Tematy kolejnych listów, wykorzystywane słownictwo oraz wymagane struktury gramatyczne zostały zaplanowane tak, aby wspierać realizację podstawy programowej w zakresie języka angielskiego dla klas 4–8 szkoły podstawowej oraz rozwijać kompetencje wymagane podczas egzaminu ósmoklasisty. Dzięki temu projekt nie stanowił dodatkowej aktywności pozalekcyjnej ani działania realizowanego obok programu nauczania, lecz był integralną częścią procesu dydaktycznego. Nie podlegał przy tym ocenie wyrażonej stopniem szkolnym – uczniowie otrzymywali od nauczyciela jedynie informację zwrotną dotyczącą postępów w rozwijaniu umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnej w formie listu do przyjaciela lub przyjaciółki z zagranicy. Ponieważ zadania projektowe korespondowały z tematyką lekcji, uczniowie mogli wykorzystywać nowo poznane słownictwo i struktury gramatyczne w rzeczywistej komunikacji.

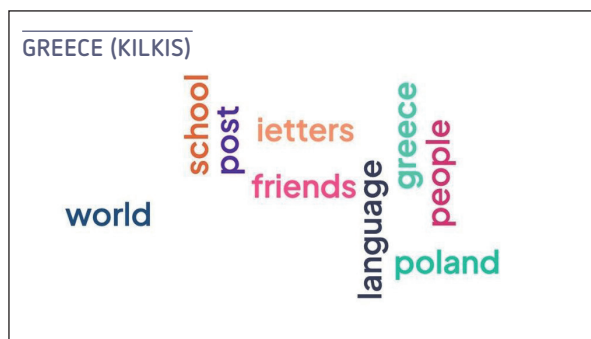
Rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych odbywało się przede wszystkim poprzez działania osadzone w autentycznych sytuacjach komunikacyjnych, a nie jedynie poprzez ćwiczenia oderwane od rzeczywistości. Uczniowie nie pisali tekstów wyłącznie dla nauczyciela, lecz dla realnych odbiorców – swoich rówieśników z Grecji, Włoch i Słowenii. Dzięki temu każda wypowiedź miała jasno określony cel komunikacyjny, a nadawcy listów mogli doświadczyć praktycznej

Etapy projektu

Chmury wyrazów utworzone przez uczniów w aplikacji AhaSlides – skojarzenia z „Magic of Letters”

One word about our project – “Magic of Letters” Think about the eTwinning project "Magic of Letters". What did it mean to you? How did it make you feel? What is the first word that comes to your mind? Choose ONE word only that best describes your experience.

Źródło: opracowanie własne.

wartości znajomości języka angielskiego. Redagując prywatne listy do swoich zagranicznych korespondentów, uczestnicy projektu uczyli się stosowania zwrotów charakterystycznych dla tego typu wypowiedzi (np. powitania i zakończenia listu), dostosowywania treści, długości oraz stylu tekstu do tematu i odbiorcy, a także formułowania pytań i udzielania odpowiedzi na pytania zadawane przez partnerów projektowych. Ćwiczyli również poprawność językową, ortograficzną i gramatyczną podczas tworzenia kolejnych wersji swoich tekstów, rozwijali umiejętność organizacji wypowiedzi, zachowania spójności oraz logicznego przekazywania informacji, a także wzbogacali zasób słownictwa związanego z tematami realizowanymi w projekcie (szkoła, hobby, życie codzienne, święta, jedzenie, kultura i tradycje).

Rozwijanie sprawności pisania

Najważniejszym celem projektu było rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych, przede wszystkim w formie listu. Został on jednak zaplanowany tak, aby na każdym etapie uczniowie mieli możliwość tworzenia także innych form wypowiedzi. W ramach modułu „Winter magic” redagowali życzenia oraz krótkie artykuły informacyjne o tradycjach świątecznych do okolicznościowej gazetki. W części „Our school life” publikowali wpisy na Padlecie dotyczące codziennego życia szkoły. Tematyka modułu „My country” stała się okazją do opracowywania przepisów na tradycyjne potrawy, które niektórzy polscy uczniowie spisywali na podstawie wywiadów z dziadkami. Na zakończenie działań, w części „Let’s celebrate”, uczniowie dzielili się swoimi refleksjami w formie komentarzy zamieszczanych na forum TwinSpace.

Dodatkowe formy pisemne nie były obowiązkowe – realizowali je tylko chętni uczniowie. Ponieważ wymiana korespondencji była obligatoryjna, w kolejnej części przedstawiono szczegółowy opis działań związanych wyłącznie z pisanem listów do zagranicznych rówieśników. To właśnie ta aktywność miała największe znaczenie dla rozwoju sprawności pisania w języku obcym.

Tematykę projektu zaplanowano tak, aby w kolejnych listach wykorzystano różne funkcje językowe i struktury gramatyczne. Pierwszy list („Let’s get started”) koncentrował się na przedstawianiu siebie (ang. *personal details*), opisywaniu zainteresowań (ang. *interests/hobbies*) oraz pozaszkolnych aktywności (ang. *routines*). Uczniowie ćwiczyli tworzenie trzech spójnych akapitów z wykorzystaniem czasu present simple oraz słownictwa dotyczącego codziennego życia.

Etap „Winter Magic” umożliwiał doskonalenie krótkich form użytkowych. Uczniowie tworzyli kartki świąteczne, redagowali życzenia oraz krótkie wiadomości związane z tradycjami bożonarodzeniowymi, wykorzystując struktury gramatyczne, takie jak *I wish you..., I hope..., Have..., Enjoy...*, a także przymiotniki i rzeczowniki związane ze świętami.

Trzeci list („Our school life”) obejmował bardziej rozbudowane wypowiedzi opisowe dotyczące szkoły (jej nazwy i lokalizacji, liczby uczniów, nauczycieli i klas, a także ciekawych miejsc), ulubionych przedmiotów oraz typowego dnia nauki (początku i końca lekcji, liczby zajęć, przerw, ulubionego dnia w szkole). Oprócz prezentacji szkolnej codzienności uczniowie uczyli się wykorzystywać czasy past simple oraz past continuous do opisywania interesujących wydarzeń z przeszłości. W ten sposób projekt wspierał utrwalanie materiału gramatycznego realizowanego równolegle podczas lekcji.

Ostatni list („My Country”) wymagał od uczniów stosowania języka perswazji. Uczestnicy opisywali miejsca warte odwiedzenia, zachęcali zagranicznych kolegów do poznania swojego kraju oraz przedstawiali własne plany wakacyjne z wykorzystaniem konstrukcji wyrażających przyszłość (*will, be going to, present continuous*). Stopniowanie trudności kolejnych listów pozwalało uczniom przechodzić od krótszych i prostych form informacyjnych do bardziej złożonych wypowiedzi wymagających opisywania, relacjonowania, argumentowania i wyrażania opinii.

Indywidualizacja pracy ucznia

Istotnym elementem projektu było dostosowanie wymagań dotyczących tworzenia wypowiedzi pisemnej w języku obcym do możliwości wszystkich uczniów. Do każdego etapu przygotowywano dwa warianty materiałów wspierających: prostszy – dla uczniów wymagających większego wsparcia (tekst zawierający początki zdań i luki do uzupełnienia), oraz bardziej otwarty – dla uczniów samodzielnych językowo (jedynie struktura i tematyka listu, bez narzucania treści). Takie rozwiązanie umożliwiało udział w przedsięwzięciu każdemu, niezależnie od poziomu kompetencji językowych. Jednocześnie zachowana została autentyczność komunikacji, ponieważ uczestnik tworzył własną wypowiedź.

Rozwijanie kompetencji międzykulturowych

Wymiana listów sprzyjała nie tylko rozwijaniu kompetencji językowych, lecz także budowaniu świadomości międzykulturowej. Uczniowie poznawali codzienne życie swoich rówieśników, zwyczaje świąteczne, systemy edukacyjne oraz elementy kultury i geografii krajów partnerskich.

Szczególnie wartościowe okazały się działania wymagające porównywania własnej kultury z kulturą partnerów, takie jak tworzenie międzynarodowej gazety świątecznej „Magic of Letters – Christmas traditions”, książki kucharskiej „Cookbook – simple recipes” zawierającej tradycyjne przepisy czy quizu historyczno-geograficznego „Guess the Place”.

Rozwijanie kompetencji cyfrowych i społecznych

Choć podstawą projektu były ręcznie pisane listy, uczestnicy regularnie korzystali również z narzędzi cyfrowych. Tworzyli prezentacje multimedialne na temat szkoły i miasta, współpracowali przy przygotowywaniu świątecznej gazety w Canvie, publikowali na Padlecie materiały dotyczące

szkolnej rzeczywistości, uczestniczyli w spotkaniach online oraz korzystali z forum na TwinSpace, wymieniając się komentarzami i refleksjami na temat udziału w przedsięwzięciu.

Uczniowie rozwijali kompetencje społeczne, ucząc się współpracy, odpowiedzialności za realizację wspólnych zadań oraz zasad bezpiecznej komunikacji w środowisku międzynarodowym. Tematyka bezpieczeństwa w sieci została omówiona na początku projektu w ramach zadania „Online safety” realizowanego przez uczniów w parach lub małych grupach. Polegało ono na stworzeniu w Canvie plakatów zawierających informacje o zasadach bezpieczeństwa i zagrożeniach związanych z korzystaniem z sieci.

Podsumowanie

Analizując przebieg projektu „Magic of Letters”, można stwierdzić, że międzynarodowa wymiana korespondencji stała się skutecznym narzędziem rozwijania sprawności pisania w języku angielskim. Istotnym czynnikiem motywującym uczniów była autentyczność sytuacji komunikacyjnej – tworzone teksty miały rzeczywistych odbiorców, a ich celem nie było uzyskanie oceny szkolnej. Projekt umożliwił systematyczne doskonalenie umiejętności redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych, utrwalanie struktur gramatycznych przewidzianych w podstawie programowej oraz rozwijanie słownictwa tematycznego. Dodatkową wartością była możliwość kształtowania kompetencji międzykulturowych, społecznych i cyfrowych.

Przedstawiony pomysł na projekt eTwinning, wspierający rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych w języku angielskim, może stanowić wartościową propozycję dla klas stawiających pierwsze kroki we współpracy międzynarodowej. Tego typu przedsięwzięcia angażują uczniów, wzmacniają ich motywację do nauki oraz rozwijają kompetencje językowe poprzez tworzenie autentycznych sytuacji komunikacyjnych. Dodatkowym atutem projektów eTwinning jest możliwość nawiązywania kontaktów między nauczycielami, co może prowadzić do kolejnych inicjatyw wykorzystujących język angielski w praktyce. Warto o tym pamiętać, zwłaszcza że od września 2027 roku projekt edukacyjny stanie się obowiązkowym elementem pracy szkoły, a włączenie programu eTwinning do działań dydaktycznych może ułatwić wdrażanie tej metody pracy.

Kontynuacja projektu

We wrześniu 2026 roku rozpoczęła się druga edycja projektu „Magic of Letters – 2nd edition”. W tym roku piątoklasiści będą korespondować z rówieśnikami z Francji, a szóstoklasiści – z uczniami z Belgii. Zachowano główną ideę przedsięwzięcia, czyli rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych poprzez wymianę ręcznie pisanych listów w języku angielskim. Jednocześnie pozostawiono elastyczną strukturę działań, umożliwiającą nauczycielom dostosowywanie tematów korespondencji do realizowanego programu nauczania oraz potrzeb uczniów. Kolejna odsłona projektu dowodzi, że tradycyjna wymiana listów pozostaje wartościowym i skutecznym narzędziem rozwijania kompetencji językowych, a jednocześnie sprzyja budowaniu trwałych międzynarodowych partnerstw.

MONIKA WÓJTOWICZ Dyplomowana nauczycielka języka polskiego i angielskiego z wieloletnim doświadczeniem pedagogicznym. Studiowała filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz filologię angielską na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Jej zainteresowania koncentrują się wokół rozwijania sprawności mówienia i pisania, wykorzystania technologii cyfrowych w edukacji oraz innowacyjnych metod nauczania. Jest autorką i współautorką międzynarodowych projektów edukacyjnych eTwinning.